

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Brevis Synopsis Vitæ, Ac Virtutum P. Antonii Iulii Brignole E Societate Iesv

Visconti, Giovanni Maria

Antverpiæ, 1671

Cap. V. Oratio P. Antonii Iulii & unio cum Deo.

urn:nbn:de:hbz:466:1-43372

C A P V T V.

*Oratio P. Antonii Iulii & unio cum
Deo.*

CUM sit domus Dei peculiari qua-
dam ratione domus orationis, P.
Antonius Iulius præfixit eam sibi perin-
de atque principium virtutum suarum
religiosatum, & magno studio & serio
applicabat se omnibus exercitiis spiri-
tualibus Orationis, lectionis, exami-
num, & omni generi devotionis, per
quæ media comparavit sibi arctam, af-
fiduam, sapidam, & affectu plenam
consuetudinem cum Deo. In hujus
virtutis probationem, ut non hærea-
mus in generalibus terminis, serviant
particularia, quæ subjungo. Exercita-
tiones spirituales præscriptas in Reli-
gione exequebatur omnes quotidie in-
tegras; quantumvis oppidò occupa-
tus, & quam exactissime; impendebat
illis totum tempus statutum, non tan-
tum quando eas obibat solitis locis, &
temporibus, ad signum campanæ com-
munis;

G

munis;

munis; verum etiam quando ex aliqua
occurrente occasione cogebatur eas
implere aliàs & alibi, & tum *ut particula
bonæ diei eum non præteriret* metiebatur
tempus ad clepsydram, quam semper
secum gestabat, etiam quando iter fa-
ciebat. Ad horam statæ orationis ad-
jungebat indies aliam semihoram de-
terminatam, quam sumebat sub vespe-
ram, non solum in Novitiatu; ut alii,
sed etiam in secundo anno, quo adhuc
tyro, fuit occupatus in Collegio ad re-
petendam Theologiam, & omnibus ex
ordine sequentibus annis, usque ad fi-
nem vitæ: adeo ut bene dici posset,
majorem partem suæ vitæ, & frequen-
torem occupationem fuisse oratio-
nem: quia si excludas tempus, quod
ad conciones parandas collocabat in
studiis, quasi semper reperiebatur in
cubiculo, non vagabatur per domum,
sed quærebatur in choro vel templo.
Idque non dumtaxat in decursu anni,
quando minus occupationibus distra-
hebatur; sed etiam quando conciona-
batur, & diebus immediate quadrage-
simæ proximis; apparebat si quidem
præ-

præparationem ejus ad prædicandum
fuisse frequentem & continuatam ora-
tionem, unde *verbum ejus sicut facula*
ardebat: quemadmodum fuit Cremonæ
observatum, quo vix advenerat, ut
verbi divini præconem ageret in tem-
plo Cathedrali, quin hujus veritatis
specimen daret. Paucis diebus substitit
in Collegio, prius tamen quam migra-
ret in cubiculum palatii Episcopalis
(pro ut in Italia concionatoribus majo-
ris notæ mos est) dedit se tantum seces-
sui & devotioni, ut conclave magis
ordinarium per diem videretur chorus,
aut angulus aliquis Ecclesiæ. Et hæ-
erant ejus visitationes, præsentationes,
officia humanitatis, & invitationes ad
conciliandos auditores, & concursum
alliciendum, si quam in urbem venie-
bat probe cognitus & expectatus. Ne-
minem autem eo tempore quo Eccle-
siastæ munereungebatur, admitte-
bat ad colloquium, nisi consilii, aut
opis spiritualis petendæ gratia. Ad hæc
mane quo debebat ascendere cathe-
dram ad prædicandum, impendebat
magnam temporis partem in eo modo

præparationis, meditando, & commentando ea quæ dicturus erat ad lumen Magistri sui IESU crucifixi. Quod Taurini animadversum fuit à diversis, si quidem recipiebat se in cubiculum suum matutinis illis horis, & erat quid ordinarium eum geniculantem in terram in medio cubuli, & orantem invenire. Unde surgebat quando tempus erat ascendendi suggestum, tam plenus Deo, & absorptus in Deum, ut videretur non meminisse alterius rei, vel personæ, quæ illi occurreret, sed ibat delatus à Spiritu *ad eruendum verbum bonum*, quod mente collegerat. Dum deberet dicere Mediolani festo B. Francisci Borgiae, egressus est cubiculo tempore debito, à nullo monitus; & quasi raptus extra se, progressus est ad pulpitem sine socio, & superpelli-
ceo; admiratus Sacristanus pone illi hoc apportavit, & postea adhæsit. Mane quodam invitatus ad faciendam exhortationem in quadam Sodalitate Collegii Genuensis, egressus domo professa ut eo iret, incessit tam collectus intra se per plateas, ut videretur
exta-

extasim pati, nec scire quis se saluaret, nisi à comite admoneretur; cui si diceret pauca verba, erant tam mutilata, trunca, & interrupta ut non posset focius colligere sensum: sed videns ita occupatum cum deo, non audebat interpellare, & longe meliorem conversationem interturbare. Cremonæ per illud tempus quo inter concionandum commorabatur in Episcopio, fuit notatum excepto eo otio quo necessario revidendæ suæ concioni vacabat, & erat oppido breve, totum reliquum quo non erat in alia distractus dare orationi, pari modo genibus flexis in medio pavimenti, & sæpenumero brachiis in formam crucis extensis. Officium divinum recitabat quotidie de genibus, interrompebat per intervalla frequentibus suspiriis devotionis, quæ cor exhalabat: de quo cum essent certiores factæ non paucæ personæ, prætextu quæsito, aut etiam furtim insinuabant se in ejus cubiculum; ut spectarent actiones tam singularis pietatis, & non digrediebantur nisi ædificati, & non minus compuncti, quam ex

concione prorsus devota. Præterea ibi adhuc fuit observatum fuisse illi familiare, & in nostris domibus, & ubicumque habitabat, quod singulis vesperis secedebat è palatio Episcopali in cathedrali, ad lucrandas indulgentias, & includebat se longo tempore ad fundendas suas preces, in Sacello venerabilis Sacramenti. Pro qualibus & aliis suis devotionibus apparebat vix illi posse vacare tempus: sed ille sibi faciebat, subtrahendo visitationibus, & conversationibus superfluis, omnes illas horas quas poterat, ut impenderet commercio ejus, qui melius eum replebat pace interiori, & solidioribus voluptatibus solabatur. Cum hac devotione, non solum quasi cum robusta unctiōe, vigor ei accrescebat in laboribus, sed insuper quasi dulci succo condiebat omnes recreationes; ac propterea diebus relaxationi designatis, si erat invitatus, & jussus egredi ad villam foris, auræ captandæ gratia; aura quam captabat dulcior erat illa, quæ adspirabatur à collibus æternis. Ita vero. Et ideo quando erat in vinea Collegii Mediolanen-

lanensis circumdatus aliis Religiosis, ut gauderent ejus consortio, quod erat dulcissimum, & desideratissimum, frequenter inveniebatur in sylvis, aut sacello domestico, ubi tranfigebat multas horas diei, oblectans se cum Deo.

Obibat illa exercitia devotionis tanta cum collectione, ut non recordaretur se aut quæsitum aut vocatum. Evenit Mediolani, quod quispiam ad fores cubiculi sui in domo professa pulsaret ad ostium; & cum videretur illi qui pulsaverat se audiisse vocem quæ responderet *intra*, aperuit ostium, & vidit Patrem in medio cubiculi genibus nixum cum officio in manu, facie multum inflammata, oculis in coelum elevatis, ita in deum abreptum, ut non adverteret januam apertam, nec se moveret. Quamobrem ille interpellator cum sensu reverentiæ, ne eum turbaret, iterum ostium clausit, & abivit. Alia vice non nemo ex operariis, qui consuevit pro domo laborare in Collegio Mediolanensi, intravit cubiculum ejus (fortasse opinatus Patrem ibi non esse) ut nescio quid utensilium reficeret.

ret. Offendit illum flectentem in medio cubiculi, expansis in modum crucis brachiis, in actu & modo se habendi, qui bene proderet, ubi versaretur cor ejus. Cum non percepisset Pater ex strepitu quod alter intrasset, permissus est frui suis deliciis sine turbatione. Neque solum in cubiculo, sed in aliis etiam locis magis tumultui expositis, ita se noverat ab externis subtrahere, & intra se recipere, tanta cum collectione, ut nequaquam reflecteret ad ea, quæ circa se agebantur. In villa suburbana Collegii Mediolanensis, de qua superius mentionem fecimus, quibusdam Dominis, qui venerant ad eum invisendum, cum nullibi reperiretur, fuit dictum: inventuros se illum in aliquo nemore orantem. Itaque fuit quæsitus in sacello, ubi est secessus in loco suavissimæ amœnitatis, & devotionis in medio duorum lucorum acclivis, elegantia rustica in similitudinem Montis Calvariæ adornatus, atque ideo à Patre multum dilectus ob venas dulcissimas spiritus, qui dense isthic saliebat *cum gaudia de fontibus salvatoris*. Et vero

vero ibi statim fuit inventus, ita abstractus à sensibus, & absorptus in Deum, ut assequutus non fuerit adventum, nec audiverit loquentes sæculares, & alios nostros qui eos deduxerant, donec eum ad se revocassent & monuissent; tum enim sibi restitutus surrexit, & excusavit. Alias repertus in eodem sacello itidem à sæcularibus, qui venerant curiositatis gratia, ad spectandam villæ viciniam; flexis genibus se ita tenuit immobilem, ut nullum daret signum notitiæ quemquam supervenisse. Sociabat & fovebat orationem, potissimum quando erat solus, actibus externis devotionis, observatis quandoque absque eo, quod sciret præsentem. In supradicto sacello villæ fuit inventus stare in oratione brachiis apertis ante crucifixum, & vel ut veneraretur quinque vulnera, vel alterius devotionis intuitu, quinies osculari terram, eructando aliquas aspirationes; & permanebat stans, oculis fixis in IESUM suum cruci affixum, gemens & lacrymans cum demonstratione tenerrimi affectus.

ctus. De quibus & aliis hujuscemodi actibus alibi forte plura, quando tractabo de ejus poenitentia, ad quam se comparabat: quod si præfagiret alios superventuros, ex desiderio non manifestandi sensa suæ devotionis, fugiebat ad fossas quasdam siccas, quæ erant in villæ confiniis, permittens aliis sentire quod vellent de suæ pietatis excessibus; quando securus erat de studio secreti, quo cavebat ne aliis innotescerent; Quo tempore affectiones, quæ animam ejus inebriabant, erant tam uberes illius pluvix, quam Deus segregat hæreditati suæ, ut cor ejus dulcedinis copia obrueretur; quamvis ipse dissimularet, præsertim quando in conspectu aliorum orationi vacabat. Verum-tamen in vultu se prodebat, & faciei compositione, ut dictum est, multoque magis ex copia dulcium lacrymarum, quæ in suo corde, tamquam ex fonte Paradisi in duo flumina se dividebant. Certe dum esset Novitius fuit observatum ab aliis Novitiis, quod finita media hora orationis, quam per diem omnes faciunt in communi, quan-

quando componebat se ad sedendum cum aliis, ut usus fert, ad faciendam recollectionem, & successum Meditationis expendendum, adhuc non poterat cohibere cursum aquarum, *quæ cum impetu fluebant de Libano*, ut non fuerint à nonnullis visæ manare per genas ubertim lacrymæ, quibus præter devotionem suam, aliorum quoque spectantium foecundabat sterilitatem.

Dicebat sacrum cum tanta abundantia affectuum divinorum, ut impar ad refrænandam illorum vehementiam & intensionem illorum actuum, quos in penetralibus versabat, cogere permittere eorum impetum se exonerare in suspiria, & transparere fulgetra piissimarum evaporationum, etiam exterius, quibus permovebat ad devotionem circumstantes; præsertim tempore consecrationis, & communionis, utpote magis sacrosancto, ex consortio præsentia divinæ. Videbatur totus fermentari, adeo ut quandoque capilli in capite erigerentur, & quid igneum ex vultu ejacularetur. Unde factum quod sub initia habitationis suæ
in

in Collegio Mediolanensi, sæculares qui non noverant eum de nomine, moti sanctitate, quæ in eo elucebat inter celebrandum, appellarent sanctum Patrem. Quid in illius intimis visceribus operaretur Dominus, quando sacramentaliter eum in sinu pectoris gestabat, potest argui ex modica quadam conjectura, quam scripto reliquit, in quo ita dicit. *Operam dabo postquam sacramentaliter sumpsero Deum & Dominum meum: unire illum tam vivaciter per actus amoris internos cordi meo, ut mihi imprimat vividam imaginem, & similitudinem sui, quæ elevet, purificet, & virtutem ac præstantiam addat operibus meis, perficiatque semper magis ac magis in me imaginem & similitudinem illius Christi: & nunquam non debebo post sacrificium Missæ peractum, postulare illud donum, ut relinquat in anima mea illam fortitudinem & robur in ordine ad omnes meas operationes, ac præterea addatur mihi constantia ad perseverandum, & in dilectione ejus proficiendum. Ita ille. Unde non est mirum si animâ refertâ illis splendoribus, in vultum prorumperent*

rent radii singularis devotionis. Nec solum in operibus spiritualibus, verum etiam in aliis occasionibus vitæ activæ; conversans enim cum hominibus gerebat impressum fronti & oculis certum lumen vultus divini, & afflabat nescio quid cœli & sancti, maxime quando aliquis eum comiter, & cum charitate accedebat; atque in villa, quando cum juvenibus familiariter agens modulabatur cantiones spirituales, dicebant quidam, quod comperirent in illo accendi affectum erga argumentum carminis sacri, adeo ut similes devotos affectus in aliis quoque excitaret. Tempore morbi non erat illi gratum, si quis eum sermonibus de rebus indifferentibus distraheret, multo minus otiosis & vanis: sed omnem suam confor-tationem desiderabat è cœlo. Et quando Senæ ægrotabat, monstrabat se non haurire majorem consolationem, quam quando curabat sibi legi aliquem librum spiritualem: si autem Nostri ob suas occupationes non possent hoc illi officium præstare, exigebat hoc à filio suo natu minore, adhuc sæculari, qui
per

per id tempus quasi in transitu in nostro isthic Collegio forte hospitabatur.

Neque erat cubiculo vel templo alligata ejus devotio: sed in Deum ferebatur præterea, quocumque iret, & vagaretur. Quando incedebat per domum, salutans obvios, non dicebat illis verbum, ne aspiciebat quidem, sed recta ibat vias suas: quod quibusdam visum speciem esse inurbanitatis, aut inadvertentiæ indecoræ; qua de re monitus, utcumque hoc moderatus est, non tantopere tamen, ut respectui hominum non prævaleret, cura custodiendi cor suum, tanquam sedem Dei in pace. Quando ambulabat per plateas fuit observatum, quod citra occasiones extraordinarias, de quibus supra diximus, incederet oculis ita ad modestiam compositis, & quasi penitus in se reflexus; ut non animadverteret, à quo esset salutatus: quod quidam prudentulus arbitrabitur fortasse excessum fuisse potius quam virtutem: sed qui sciverit quantum Deus occupet cor suorum, non improbabit quod ipse suo jure eripiat istud hominibus; quibus

bus tamen sancti studuerunt etiam satisfacere quando poterant, sine præiudicio Domini. Atque ita P. Antonio Iulio gratum erat, si socius Nomenclatorem ageret, quando salutabatur; ostendens suum non persentiscere, provenire ex sua negligentia & incuria: Quæsitæ est causa dum esset Taurini à suo Confessario, tam accuratæ sensuum custodiæ: aperuit illi confidenter, se ejus satagere ob duas rationes; quarum prima erat, ut non solum excluderet omnem cogitationem impuram, quæ posset irreperere per oculos; verum etiam omnem quantumcumque tenuem affectionem quamvis involuntariam & naturalem, erga creaturas & Mundi vanitates: Altera ratio, ut mordicus retineret in vigore, principia illa æterna, quæ imbiberat; & experimento discebat facile evanescere, aspiciendo lenocinia se suum, & agendo cum sæcularibus. Unde patet quod illa modestia non fuerit negligentia, sed sollicitudo studiose quæsitæ. Refectio, cum qua proficiscebatur, & leniebat tædium itineris, erat oratio: Cum

Cum

Cum esset ex itinere delatus in Nove, qui est locus è præcipuis ditionis Genuensis, vix eo devenerat, quando dixit sociis; intelligo quod in hoc loco sit pulchra Ecclesia parochialis, divertam ad eam paululum ad videndam. Hoc dicto subduxit se ex diversorio, & tempore medio, quo alii partim quiescerent, partim facienda curarent; Ille se impendit visitando Domino Deo in templo: nec visitatio fuit cæremonialis aut per transfennam, sed duravit per sesquihoram, quam exhaustit precando. Venerat ex itinere Bononiam, & invitabatur ut se reficeret. Petiit ubi esset chorus, responsum est in Ecclesia; statim eo se contulit, ut quæreret suum refrigerium. Alia vice de via lassus devenerat ad domum Professam Genuensem, derepente divulgatum est per domum ad se illum; accurrunt Patres ad cubiculum, cupidi eum videre. Non inveniunt. Quæqua versum in circuitu eum quærun; non comparet: Inquirunt ab obviis ubi sit, nemo de eo habet quod dicat. Tandem comperit eum se recepisse ad odæum Templi,

pli, non per modum volentis raptim & breviter visitare sanctum sanctorum, ut aliqui laudabiliter solent facere, ad ordiendum, vel finiendum iter suum ad pedes Domini: sed ad modum orationis lentæ, & quietæ, & ad absolvendum suas devotiones per viam interruptas. Licet essent tam gratæ ipsi significationes charitatis illorum Patrum & Fratrum in recipiendo, quam ejus charitas & adventus ipsis: non minus tamen abripiiebatur ejus cor eò, ubi experiebatur officiositates minus habere phalerarum, & plus substantiæ. Porro hujus ab externa diffusione abstinentiæ & internæ tam perfectæ collectionis, aspernantis omnem curiositatem quantumvis rationabiliter allicientem, dedit singulare exemplum, quando in habitu Sacerdotis sæcularis profectus fuit Romam anno sancto. Etenim tam impigre fuit intentus quæstui illius sanctitatis, quæ eum eo traxerat, ut toto illo tempore, quo commoratus est in illa urbe tam abundante curiosis aspectibus, numquam dignatus fuerit videre palatia, fontes, hortos

H

amœ-

amicenitatis, & alia hujusmodi oblectamenta, quæ distrahere poterant, & aliquid habere vanæ curiositatis: quodque magis mirabile, ne quidem illa loca spectavit, quæ quadam specie rerum sacrarum coruscabant, & exculare poterant curiositatem; qualia erant aulæ Cardinalium & ornamenta Ecclesiarum, adeo ut Româ discesserit, ne viso quidem Pontifice maximo, qui erat Innocentius X. Vilia illi videbantur omnia, quæ in mundo pro magnis & sublimibus habentur, & sicut dicit Sanctus Gregorius de divo Benedicto, contemplabatur mundum in radio Solis uno, & apparebat illi tam exilis, ut non esset dignus nostra æstimatione. Aspectus quem fixerat in illum splendidum & jucundum radium divinæ lucis, ita illum rapuerat, ut ita sentiret. Et pro ut testati sunt quidam, qui consuetudine ejus gaudebant frequentius, semper adspirabat ad beatam æternitatem; illam continuò habebat in ore, nec amplius invidia movebatur eorum, qui sicut cedri Libani eminebant in terra, sed eorum sortem æmulabatur,

tur, qui videbantur illi majores fore in
coelo. Vnde cernens subinde pauper-
culos, nutu arridens opulentioribus,
inquirebat; isti miselli honoratiori loco
potituri sunt in coelo. Ab isto divino lu-
mine ita illustrata fuit ejus anima, ut
sicut ejus Confessarius declaravit, ef-
set repleta splendoribus, qui conscien-
tiam illi reddebant suam non quidem
scrupulosam, sed delicatam & exactis-
simam in cognoscendo omni nævo,
quantumvis minimo. Et quidem ad
impetrandam illam tam perspicuam
notitiam etiam minutarum labecula-
rum, quæ animæ perfectum nitorem
quadamtenus obscurare poterant; non
veniebat illi solum illud lumen ab alto,
sine suo studio gratis infusum: sed ad-
hibuerat magnam industriam per seve-
ra & frequentia examina: quippe re-
pertum est in ejus annotationibus,
quod excuteret conscientiam suam
mane antequam egrederetur domo, si
quidem egrederetur; & sub prandium
iterum, dum erat regressus domum.
Pari modo à prandio priusquam se
componeret ad agendum cum proxi-
mo;

mo; denuo sub vesperam quando se recipiebat ad cubiculum; denique tempore præscripto sub noctem antequam daret se quieti. Quo usu se frequenter excutiendi, meruit & acquisivit illud lumen ut ne minima quidem festuca illum lateret.

C A P V T V I.

Zelus animarum quo flagavit P. Antonius Iulius.

AB illo lumine divino accendebatur in illo magnus Zelus animarum, qui profecto in illo fuit melioris notæ, & singulariter eum impellens, ut omnes nervos intenderet ad eas lucrandas. Si huic studio adhuc Sacerdos ita incumberebat; & concionabatur semper in vitia invehendo, summa libertate & ardore instar novi Eliæ, quemadmodum supra tetulimus, quanto amplius se exeruerit Spiritus qui in illo loquebatur, quando status Religiosus magis propriam illi fecerat libertatem Evangelicam: & si tantope-
re